

ta, & injuriosa, Sperellus decis. 45. num. 36. cedere non potest: v. à n. 2096. 2100. & à 2115.

3565 Incurrit, qui venenum Clerico præbet, statim ac ille babit, Lezana tom. 3. ver. Clericus num. 5. Sperellus dec. 20. etiam si mors non sequatur, quia propinatio veneni est actio exterior physica, violenta, & nociva, ac inde injuriosa; & secuto haustu, habetur effetus secutus sufficiens ad censuram, (nam re Etè ponderat Matthæuci tom. 1. ver. Excom. Canonis n. 29.)

In casu veneni propinati, duplex consideratur effectus, alter est ipsa propinatio, ob quam indubie non incurrit censura, nisi ea consummata esset, & sic nisi Clericus venenum biberet; alter est effectus veneni; nimurum mors; & iste effectus nullatenus est necessarius ad incurrendam censuram, sicut non est necesse ad effectum, ut mandans eam incurrit, quod Clerici mors, vel corporalis laeso sequatur: sed sat est, quod mandatarius sclopum explodens, Clericum cum pulvere vel aliqua materia attingat, quia semper verificatur, quod violentas manus injecerit in Clericum, per actionem nimurum justitiae repugnatim, ipsam Clerici personam cum injuria & temere tangentem.)

Quod si mors sequatur, tunc erit factum enorme, & homicidium.

3566 Non incurrit ipse Clericus, qui se ipsum injuriosè percutiat; quia jus de persona distincta loquitur. Mastrius contra aliquos.

Nec aliis, qui causa disciplinæ, & correptionis Clericum percutit, ut Pater, Superior, Praceptor, Senex, aut aliquis propinquus. Constat ex Authentica presbyteros 1. cap. de Episcopo, ex cap. 1. de sent. excommun. & in cap. cum voluntate.

Nec qui clam crumenam Clerico abscindit aut vestem tollit; quia non est actio violenta, sed fraudulenta.

Nec qui percutit ad defendendum se, suos, aut suas res, vel honorem, cum moderamine inculpatæ tutelæ.

Nec si percussio sit jocosa, vel casualis, ut quando janitor, vel apparitor turbam arcens percutit Clericum.

Nec si percussio fiat ex subito, & non plenè deliberato animi motu, vel si injuria iudicio prudenti non sit talis, ut ascendet ad mortale.

Nec si ipse Clericus percussioni se submitat, aut consentiat, si percussio non sit injuriosa: v. g. si fiat joco, vel si velit ex alterius manibus disciplinam pati; si vero sit injuriosa; percutiens est excommunicatus etiam si Clericus percussioni consentiat, quia injuria statui Clericali interrogatur, cui Clericus

Nec qui ratione officii vi extrahit de Ecclesia Clericum diuina Officia turbante, aut ibi indecentia patrarent, Gloss. in ver. Celebrationem: quia præsumitur zelo, & non injuria manus inicere.

Pari ratione non incurrit, qui repellit Clericum injustè suam domum occupantem, si alio modo repellere non possit; quia utitur jure suo, admodum non committit injuriam.

Nec mulier, quæ percutit Clericum super honestate, non puris verbis, sed facto eam insultantem, si alio modo repellere non possit; v. n. 2094.

Nec qui percutit Clericum in fragrantia crimine cum uxore, matre, sorore, vel filia repertum, ex cap. Si vero, ut in n. 2096. Incurrit autem, si percutiat non statim, sed interposito tempore, quo dolor sedati posset. Vel si data opera clam expectet, ut in fragrantia repertum percutiat; vel si eum cum aliis consanguineis peccantem reperiatur, quia textus cit. ita disponit.

Nec pueri ante annum 14. pubertatis pugnis se percutientes, ut infra de excommunic. in fine.

Nec qui percutit Clericum degradatum degradatione reali, & actuali, ut infra de degradacione.

Nec demum incurrit Summus Pontifex, si Clericum percutiat; quia subjectum censuræ debet esse subditus illi, qui fert censuram; Summus autem Pontifex nullum Superiorum agnoscit, & ideo nullam censuram incurrire potest. Tum quia censura est de jure humano positivo, & Summus Pontifex est supra omne jus humanum positivum.

PERCUSSIO DIVIDITUR

3567 Communiter à Doctoribus in levem, mediocrem, & enormem.

3568 Levis est, que si sine relitione vestigii, ut quæ sit palma, pugno, pede, baculo, vel lapide vestigium non relinquunt.

3569 Mediocris est, que cum relitione vestigii, sine tamen mutilatione notabilis sanguinis effusione, aut lethali nere. Ut si talis sit, quod dens, aut c. si stercore vultus foedetur, & similia quæ sit cum mutilatione,

3570 Enormis quæ sit cum mutilatione, aut cum notabilis effusione, quæ non sit è nariibus, vel c. notabilis & atrocis ratione dignitas personæ.

ta.

tatur Clericus; enormis vero, si Episcopus, Abbas, Provincialis. Levis erit, si sanguis effluat è natibus, quia sunt organum nimis facile ad emittendum ex levissima causa sanguinem: v. n. 571.

3571 Recensita divisio percussionis in triplicem, est arbitraria, facta à Doctoribus; sed iudicio quidem prudenti.

3572 In jure autem ex Constit. 2. Joannis XXII. apud Confectio pag. 19. duplex distinguuntur, levis scilicet, seu modica, & gravis seu enormis; quæ Constitutio, quia valde juvat, affertur, & est, ut sequitur.

(Perfectis literis vestris circa absolutionem excommunicatorum, vos in eis dubitare perspicimus, quæ esset modica, aut levis injuria, circa quam, sicut talis loquitur, absolvendi vobis contulimus potestatem. Ad quod cum sit facti potius, quam juris quæstio, vobis prout possumus, respondemus: illam videlicet modicam percussionem, aut impulsione, pugni, palma, manus, pedis, digiti, aut baculi, vel lapidis, quæ ad livorem, mutilationem membra, fractionem dentis, depilationem capillorum non modicam, vel effusionem sanguinis non excedit, nec tam levissimi ictus, aut pugni percussione sanguis exiret, transire in atrocem injuriam profitemur, ut propter hoc sit ab absolutione talium abstinentum: ut tamen non solum ipsum factum, immo etiam facti qualitas, percutiendi modus, aut injuriandi, circa hoc diligentius attendatur; & ipsius facti circumstantia, loci videlicet, & etiam personæ, quæ sit levis, vel modica, gravis, aut enormis injuria, manifestius cognoscatur. Loci quidem, ut si in theatro, vel in foro coram Rege, Prælato, vel Judge, in Ecclesia coram multis in alio loco publico alicui injuria conferatur. Personæ, veluti si Magister, vel Judge, aut etiam Magistratus, aut Prælatorus, Pater, aut Patruus, vel aliquis in dignitate, vel personatu constitutus, ab inferiori, vel humili contra naturam juris patiatur, per hæc quidem graves videantur injuriae; & quæ sint leves, aut modicæ, tanquam ex opposito cognoscatur. Sanè quia negotii natura non patitur, ut ad plenum omnia differantur; iudicium autem talis enormis injuriae vestro duximus arbitrio committendum, ut potestatem veltram, cum ad hæc processeritis, tempore, ut circa metas hujusmodi potius, quam ultra eas, circa absolutionem talium procedatur, ne injuriantes de vicina absolutione confisi, defacili in atrocis prorumpant percussionses, vel injurias, & sententias Canonis jam periculosius contemnentes, in excommunicationis sententias procliviū probabantur. Tol-

erabilius est enim aliquos, qui per vos etiam possunt absolvī nobis, vel superiori absolucionis relinquere, quæ contra statuta Canonum imagine quadam absolutionis (quod non sit sine grandi periculo) quemquam relinquere innotatum: cum umbra quædam videatur in opere, veritas autem non subeat in effectu, &c.)

3573 Ex his colliges, percussionem dici levem, non in se, sed in comparatione ad mediocrem, & enormem; unde in se debet esse peccatum mortale, quia excommunicatione non incurrit ob veniale. Nec sufficit, quod mortalis sit quoad actum internum; sed requiritur, quod talis sit etiam quoad actum externum, quia Ecclesia non judicat de internis; hinc si quis animum internum haberet cum violentia & injuria percutiendi Clericum, in effectu tamen absque extrinseca violentia & injuria leviter illius peccus tangeret, non incurret censuram; quia actio externa non est mortal is in se, sed solum quoad actum odiū internum.

3574 In dubio, an percussio sit levis, vel gravis, est censenda gravis. Clericatus c. 27. n. 14. ex extrav. Pii II. apud Navar. c. 27. n. 91. sequitur ex Const. Joanni. XXXII. n. 3572. & ex n. 3564.

3575 Percussor Clerici est vitandus absque eo, quod talis denuncietur, per hoc solum, quod sit notior percussor Clerici, ita ut nulla valeat tergiversatione celari. Ex extrav. Martini V.

QUANTUM AD ABSOLUTIONEM EPISCOPUS

3576 Potest à percussione levi absolvere, ex cap. Pervenit de sent. excom.

3577 Potest à mediocri, & ab enormi absolvere, si fuerit occulta, ex Decr. Trid. sess. 24. dñs. c. 6. ut in n. 3345. & à publica, si persona excommunicata sit ex impeditis, ut sunt Moniales, &c. juxta dicta à n. 3345.

PRÆLATUS REGULARIS

3578 Potest suos subditos, & Novitos absolvere, nedum à percussione levi, aut mediocri, ex cap. Monach., c. illorum. S. Si Claustrales, &c. Canonica, de sent. excomm. sed etiam ab enormi, ex privilegiis à n. 3375. relativis, Lezana tom. 1. cap. 18. n. 3. Laym. in theolog. mor. lib. 4. tract. 9. cap. 7. n. 10. Tamb. de jure Abb. tom. 2. disp. 14. q. 10. n. 6. Sorbo mer. Absolutio ordinaria quoad fratres.

Quia in relatis privilegiis, maximè in illo, in quo fuit petitio, qui essent excessus enormous, pro quibus sit ad Sedem Apost. recurrendum; solum quinque sunt excepti casus,

ut

388 Examen Confessorum. Tom. I. Pars IV.

ut in n. 3386. & 3390. inter quos non est percussio enormis; exceptio autem firmat regulam in contrarium.

3579 Firmiter suadetur, quia in limitatio-ne facultatis reservandi casus facta à Clem. VIII. Pralatis Regularibus circa suos subditos, sub n. 10. conceditur reservabilis Occiso, aut vulneratio, seu gravis percussio cuiuscunque persona. Quae concessio supponit facultatem absolvendi; nullus namque Superior potest sibi referare casum, quem non potest absolu-re: v. n. 3301.

Quod (ut recte ponderat Matthæucci tom. 1. ver. Excom. Canonis, n. 55.) magis liquet ex verbis, qua Urb. VIII. confirmans Decretum Clem. VIII. addidit: *Sanctitas sua deinceps declaravit, ut si hujusmodi Regularium Confessariis casus alieius reservati facultatem potentibus, Superior dare noluerit, possint nihilominus Confessari illa vice paenitentes Regulares, etiam non obtenta à Superiori facultate, absolvere.* Ubi ad rem notetur, per ly, facultatem potentibus Superior dare noluerit: Pontificem supponere, Superior-es per se ipsos, vel alios, quibus id comiserint, posse proprios subditos à prefatis absolvere:) v. n. 3302.

3580 Qui autem fiat hi Superiores, dictum est n. 3379. 3432. & 3303.

Quantum ad satisfactionem: v. n. 3371.

3581 De Monalibus exemptis, recte ait Matthæucci cit. nu. 60. (Moniales exemptæ se invicem percutientes, absolvuntur à suis Pralatis Regularibus, vel aliis de præfatorum commissione; etenim privilegia Regularibus data, eorumdem Monalibus communicantur; ut ob-servat Pignatell. tom. 7. consil. 80. n. 4. Pia-fec. præc. part. 2. cap. 3. art. 7. nu. 1. & expref-sæ in Bulla Aurea Sixti IV. indulgat: Ut

Moniales, & Tertiæ Ordinis Sorores, existentes sub cura Fratrum Predicotorum, & Minorum, respœtive, possint, & debeant liberè, & licetè usi in omniis, & per omnia, privilegiis, immunitaribus, gratis, favoribus, concessionibus, fa-cultatibus, & indulgis spiritualibus & temporalibus prefatis Ordinibus Predicotorum & Minorum concessis, quatenus earum sexui, & statu non con-tradicant; & pro Monalibus S. Clara repetit Leo X. Conf. cùm scis, & Greg. XIII. Conf. ex benigna Sedis, & Sixtus V. Conf. et si Mendi-canum, confirmantes privilegia Fratrum Minorum de Observantia, & Monialium Sanctæ Clæræ, ac Tertiæ Ordinis Sancti Francisci, etiam per modum communicationis, & exten-sionis inter se, & cum aliis Ordinibus.

3582 Si in aliquo Conventu sint tantum Pralatis, & unus Sacerdos subditus, qui in vicem se percuterint; tunc si percussio est

occulta, potest Pralatus illum Sacerdotem absolvere, eumque eligere, & absolviri; vel è converso, potest illi facultatem committere, ut ipse Superior absolvatur, sive absolutus subditum absolvere, Port. in res. mor. quia tunc, cum percussio sit occulta, Pralatus non est vitandus, sed toleratur; adeoque haber jurisditionem, & inde potest eam exercere, & delegare.

3583 Si vero percussio sit publica, ut nulla possit tergiversatione celari, videtur, quod non; quia tunc, cum sit vitandus, & inde careat jurisdictione, nec posset absolvere; nec eam delegare.

Attamen Diana tom. 6. trætl. 2. ref. 26. Passeri-nus, Lezana ver. Clericus n. 17. Port. cit. &c. alii cum Tamb. docent, quod tunc, licet non possit sibi eligere subditum pariter publicè ex-communicatum, quatenus hic, cum sit vitan-dus, non est capax jurisdictionis; potest tamen eligere alium Sacerdotem, & ab illo absolviri; quia tunc, licet sit privatus jurisdictione, illa elec-tio non est actus jurisdictionis, sed solum designatio personæ, cui Papa ex vi juris aut privilegii dat jurisdictionem.

3584 Si subditus sit laicus, aut Superior non sit talis, qui potestate ordinariam habeat absolvendi, adeoque non possit eam al-teri delegare, ut in n. 3302. 3379. & 3432. tunc recurrere debent pro absolutione ad Su-periore Provincialem.

Q U A R E S I

3585 A quo sit absolwendus Religiosus, quæ Religiosum alterius Ordinis, aut Clericum sa-cularem percutit?

Paffer. de elel. 6. 26. n. 67. Rodr. & alii apud ipsos tenent, Pralatos Regulares absolve-re posse suos subditos à Censura Canonis ob-percussionem etiam enormem alterius Religio-si, sive proprii, sive alterius Ordinis, sive etiam Clericorum sa-cularium; hac moti ratione, quia privilegia Pralatorum Regularium absolvendi ab hujusmodi censura, relata à n. 3379. ad 3392. maximè privil. Bonif. IX. Ordini Predicotorum, hanc dant facultatem absque limitatione.

3586 Dico tamen, Religiosum Clericum sa-cularem percutientem, non à proprio Superiore Regulari debere absolviri, sed ab Episcopo, ex cap. Religioso in 6. sub eodem titulo, vel à Sede Apostolica ex stylo Curia, vel à Superiore Regulari de licentia Episcopi loci.

3587 Religiosus verò percutiens Religiosum

akerius Ordinis, debet ab ambobus eorum Pralatis absolviri, ex eadem Decretali, his ver-bis: si verò claustralis aliquis in Religiosam

per-

De Ministro Sacram. Pænit. Cap. V.

389

personam alterius claustrali manus injec-terit violen-tas, per Abbatem proprium; & ejus, qui passus est injuriam absolvatur. Quam decretalem Ca-bas. n. 9. & Engel. n. 112. ex Molina apud Mat-thæucci cit. n. 48. explicant, ut absolutio, & execu-tio poena fiat per Superiorum percussoris, tanquam per Judicem Ordinarium, cum præ-sentia, & consensu Superioris offensi, tanquam actoris super injuria sui Religiosi, nisi Superior offensi integrum negotium Superiori percussoris commiserit, aut injuriam remittat.

3591 Neque verba Decreti reservantis, ac juris dispositio, facent Confessariis Regularibus, quia jus cap. pervenit (ad quod verba reperuntur) absolutionem à percussione levi concedit Episcopis, minime Confessariis Regu-laribus, aut saecularibus; & pariter Decretum Clem. VIII. per dicta verba eamdem faculta-tem confirmat Episcopis, sed expressè prohibet cunctis Confessariis tam saecularibus, quam Regularibus: intra Italiam, & extra Urbem. Et ex hoc fit; quod non possint à percussione levi exteriores, & saeculares absolvere.

3592 Qui tamen poterunt à percussione levi saeculares, & exteriores absolvere, si facultatem supra casus Episcopo referatos ab ipso Episco-po obtineant, quam facultatem Episcopos posse illis delegare, non est dubium, quia est po-testas ordinaria; & tunc Confessarii saeculares, aut Regulares, à percussione levi absolvunt, minime virtute privilegiorum, sed ex delega-tione, & commissione Episcopi.

De privilegio Canonis, fusè agunt Privi-teria à pag. 22. ad 34. Peyr. tom. 2. pag. mihi 381. Matthæucci tom. 1. a pag. 312. Clericatus cap. 27.

C A S U S R E S E R V A T I

Illustrissimo, & Reverendissimo
Archiepisc. Panormitano.

3593 1. Aptores virginum, problem sus-focantes, & nefandum sodomitæ scelus, non modo exercentes, sed etiam se-mel committentes.

2. Paganis viris, vel mulieribus, aut be-stiis abutentes.

3. Qui Sanctimoniales, vel alias mulieres intra Monasterium commorantes, turpiter al-loquuntur, iisdemque per se vel alios scri-bunt, vel turpiter quid intendunt, aut tra-stant.

4. Sortilegium operantes, & magicas ar-tes, veneficia, superstitioneque exercentes, & quilibet Sacramento, vel sacramentali, aut re sacra ad id abutentes.

5. Literarum, ac sigilli Archiepiscopalis, & ejus Curia falsarii, & qui literas, & scripturas Archivii, vel furto abripiunt, vel quo-vis modo mutilant, aut deturpant, ut

Examen Ecclesiast.

Bb 3 in-

integre legi nequeant: v. num. 3544. numer. 5.
6. Notarii, qui legata ad pias causas facta non denunciant.

7. Clerici ad quoslibet Ordines per saltum, vel furtivè promoti: vide infra de Irregul. tom. 3. n. 37. & 19.

8 Bonorum Ecclesiasticorum invasores.

EXPLICATIO.

3594 **P**rolem suffocantes, dicuntur personæ illæ, qua in lecto, periculum advertentes, & non curantes, prolem opprimunt; vel qua prolem ex adulterio, v. gr. natam, ut occultent, suffocant.

3595 Non sufficit ad reservationem, si raptus sit vidua, aut deforata. Conditions raptus v. n. 2158. pro sodomia: v. à num. 2145. ad 2178.

3596 Nomine Pagani, non veniunt hæretici, sed non baptizati, & Turcæ, &c.

3597 Qui semel sortilegium committit, incidit in reservationem; quia verè dicitur sortilegium operans. Non sic semel, aut iterum magicas artes, veneficia, & superstitiones operans, quia reservatio hic requirit exercitium; duo autem, vel tres actus non faciunt exercitium; nam exercitium dicit frequentiam. Tamb. tom. 2. pag. 46. n. 33.

3598 In 6. casu non comprehenditur legatum factum ad satisfactionem rei ablatae, aut furti; at peccant mortaliter in hac Diœcesi Notarii illud non denunciantes, ex præcepto Synod. Panorm. de anno 1679. n. 243. ubi fit distinctio inter legata ad pias causas, & legata ad satisfactionem rei ablatae aut furti, & ideo pro utriusque est peccatum, sed pro prioribus reservatio.

3599 Pro 8. casu invasio propriè est bonorum stabilium; nam mobilium, dicitur furtum, ut in n. 3554. n. 7. ubi vide, qua sunt bona Ecclesiastica.

3600 In Diœcesibus, ubi in peccato carnis cum Confessario reservatur peccatum complicis, nomine peccati carnis, venit, non solum culpa consummata (nisi exprimatur) sed quodlibet peccatum mortale externum carnis, nempe tactus impudici, &c. Item nomine complicis, venit persona illa, qua cum Confessario peccavit: hæc quidem non potest ab eodem validè absolviri; bene verò ab alio Confessario, quia respectu ejusdem Confessarii, peccatum complicis est in tali diœcesi reservatum, minime respectu alterius Confessarii; nam respectu alterius Confessarii persona illa non dicitur complex in peccato carnis: v. tom. 2. pag. 601. n. 608.

CASUS RESERVATI
In Ordine Minorum Regularis
Observantiae S. P. Francisci
Ministris Generalibus,
& Provincialibus.

Pro Observantibus sunt 19.

3601 1. Nomen Dei, aut Domini Nostræ Jesu Christi, aut Deiparae Virginis Mariae blasphemantes.

2. Rebus sacris abutentes.

3. Quidquam in Religionis detrimentum, extra Religionem patefacentes.

4. Discordias Patrum, vel depositiones Prælatorum manifestantes.

5. Calumniam in judicio cuiquam imponentes, vel ad id faciendum inducentes.

6. Falsò, ac scienter, quempiam accusantes, & accusantes revelantes.

7. Falsum testimonium deponentes, vel deponendum procurantes, aut alium quomodo libet infamantes.

8. Jurati veritatem negantes, & falsum affirmantes.

9. Ter debite moniti obedire renuentes.

10. Consummatum carnis peccatum quodcumque admittentes.

11. Denarios contra Regulam accipientes, tenentes, vel asservantes.

12. Rei sacræ vel notabilis furtum perpetrantes.

13. Religionis bona extra Ordinem donantes.

14. Fratribus, vel secularibus vendentes, aut quovis alio modo alienantes.

15. Generalis, vel Provincialis, aut eorum Secretariorum litteras tum missas, tum accipiendas, impediientes, frangentes, falsificantes, & quomodo libet intercipientes.

16. Sigillum Ordinis, vel cujusvis alterius Prælati, aut persona notabilis, falsificantes.

17. Libellum famosum facientes, fieri procurantes, inducentes, consulentes, projicientes, vel publicantes.

18. Graviter quempiam percutientes, aut contra Prælatum machinantes.

19. Carnes, cum Ecclesiæ præcepto, vel Regulæ veritum fuerit, comedentes, nisi scriptam facultatem ob necessitatem à Superiori anteà impetraverint.

PRO REFORMATIS 13. cap. 3.

3602 1. Venerabili, incantesimi, & sortilegii.

2. Disubbidienza contumace, quando fatta la terza monizione per un giorno naturale, il suddetto persevera nella disubbidienza.

3. Pers-

3. Percusione grave d'un altro Religioso, o Chierico secolare.

4. Manifestazione di cose, che infamino la Religione, o Frate particolari.

5. Peccato di carne volontario compito.

6. Proprietà di peccato mortale.

7. Furto di cose notabili, o replicato.

8. Falsa accusa con infamia dell'accusato,

o dar memoriale falso in qualche Tribunale.

9. Falso testimonio in giudizio.

10. Falsificazione di mano, o fugello de-

Superiori, o di persona notabile, o del Con-

vento.

11. Malizioso impedimento, ritardazione,

ed apertura di lettere de' Superiori a' sudditi,

e de' sudditi a' Superiori.

12. Far libelli famosi, consigliare, o indurre,

che si faccino, quando si giunge a se-

gno, che siano esposti, buttati, o in qualsi-

voglia modo pubblicati.

13. Procure, ajutare, consigliare aborto

animato, ancorchè non sia seguito l'effetto.

Vide dicta supra Decr. Clem. VIII. à n. 3302.

Super quo dubitatum fuit,

An in Decreto Clem. Papæ VIII. de anno

1393. 16. Maji super qualitate casuum ab eo-

rumdem Regularium Superioribus reservando-

rum edito, censuræ etiam comprehenderen-

tur; ita ut iisdem Superioribus absque Capi-

rali Generalis, aut Provincialis confensu, ali-

quibus peccatis in Decreto hujusmodi non

contentis excommunicationem annectere, ejus-

demque absolutionem sibi reservare liceat?

S. Congr. Card. negotiis Regularium præ-

posita, illustrissimo Bandino referente, Cen-

suras in supradicto Decreto comprehendi cen-

suit Romæ 7. Julii 1617.

CONFESSARI SCIENTIA.

3603 C onfessarius, ut validè absolvat, re-

quiritur, & sufficit, quid cognosc-

cat peccata sìtem sub ratione confusa pec-

cati, & sciat formam, Busemb. lib. 6. trah.

4. cap. 2. dub. 4. numer. 3. quia sic habet partes

essentiales Sacramenti.

3604 Ut autem licet absolvat, ejus scien-

tia debet esse tanta, ut sciat discernere, an

peccata, quæ communiter patrantur, sint

mortalia, vel venialia, unum, aut plura,

circumstantias mutantes speciem in peccatis

communiter occurribus, nam de aliis eti-

am doctiores sàpè dubitant. Leander hic

disp. 11. quæst. 106. qui cum multis quæst. 109.

ait, non requiri, quid Confessarius de om-

nibus, quæ audit à poenitente, judicet, an sint

peccata gravia, vel levia; imò neque, an

sint, vel non sint peccata; sed de communib-

us: reliqua verò audiat, & intelligat, ac

postea absolvat, cum debita intentione: quia

si non tenetur omnia peccata cognoscere,

minimè tenebitur indeterminatam judicium de

omnibus ferre.

3605 Item scire debet spectantia ad resti-

tutionem, requisita in poenitente, ut sit re-

ctè dispositus & remedia peccatis opportu-

na, insuper casus reservatos, censuras, & ir-

regularitates.

3606 Confessari Regulares, ex suis privile-

giis, extra Italiam, & intra Urbem absolve-

re possunt toties quoties, ab omnibus casi-

bus Pontificis, exceptis casibus 26. reservatis

in Bulla Coenæ Domini, & casibus reservatis

Episcopis pro singulis respectivè diecepsi-

bus. Idem verò intra Italiam, & extra Ur-

bem, absolvere pariter possunt toties quoties,

ab omnibus casibus Pontificis, exceptis casi-

bus Episcopis reservatis, casibus 26. reservatis

in Bulla Coenæ Domini, & insuper aliis sex

casibus Pontificis, qui post præfatos 26. re-

feruntur. Unde Confessari Regulares solùm

horum, & casum in propria Religione reser-

vatorum, debent memoriam tenere. Insuper

absolvere non possunt nominatim excommuni-

catus per sententiam ab homine, nisi virtute

Bullæ Cruciatæ, & satisfacta parte: v.

in pag. 2. prop. 12. ab Alex. VII. damn.

3607 Confessari autem seculares, ultra præ-

missas debent quamplurimum aliarum cen-

surarum reservatarum memoriam tenere, quapro-

pter omnium catalogum pro Confessiorum

commodo apposui.

3608 In casibus difficilioribus, sufficit quid

sciat dubitare; & tunc, si sit periculum er-

randi, v. g. circa impedimenta matrimonii,

restitutionem, censuram, reservata, &c. de-

bet absolutionem differre, usquequò libros

consulat, aut doctiores.

3609 Sacerdos notabiliter in scientia defi-

cians, mortaliter peccat, si ad audiendas

Confessiones se exponat. Major autem, aut

minor scientia requiritur, & sufficit, juxta

locorum, & poenitentium diversitatem, jux-

ta illud Isaïæ 24. Erit sicut populus, sic Sacer-

dos. Sàpè poenitentes docti possunt Confes-

sarios juvare: vide num. 278. 2684. 3233. &

3312.

CONFESSARI PRUDENTIA.

3610 D ebita prudentia Confessarius ute-

tur, si accurate sui, & Sacramenti